

Students4Cooperation

Srednješolsko Interreg tekmovanje

3. izvedba

PRILOGA 4 – Predstavitev Evropske kohezijske politike, programov Evropskega Teritorialnega Sodelovanja (Interreg) in Programa Interreg Italija-Slovenija

September 2026

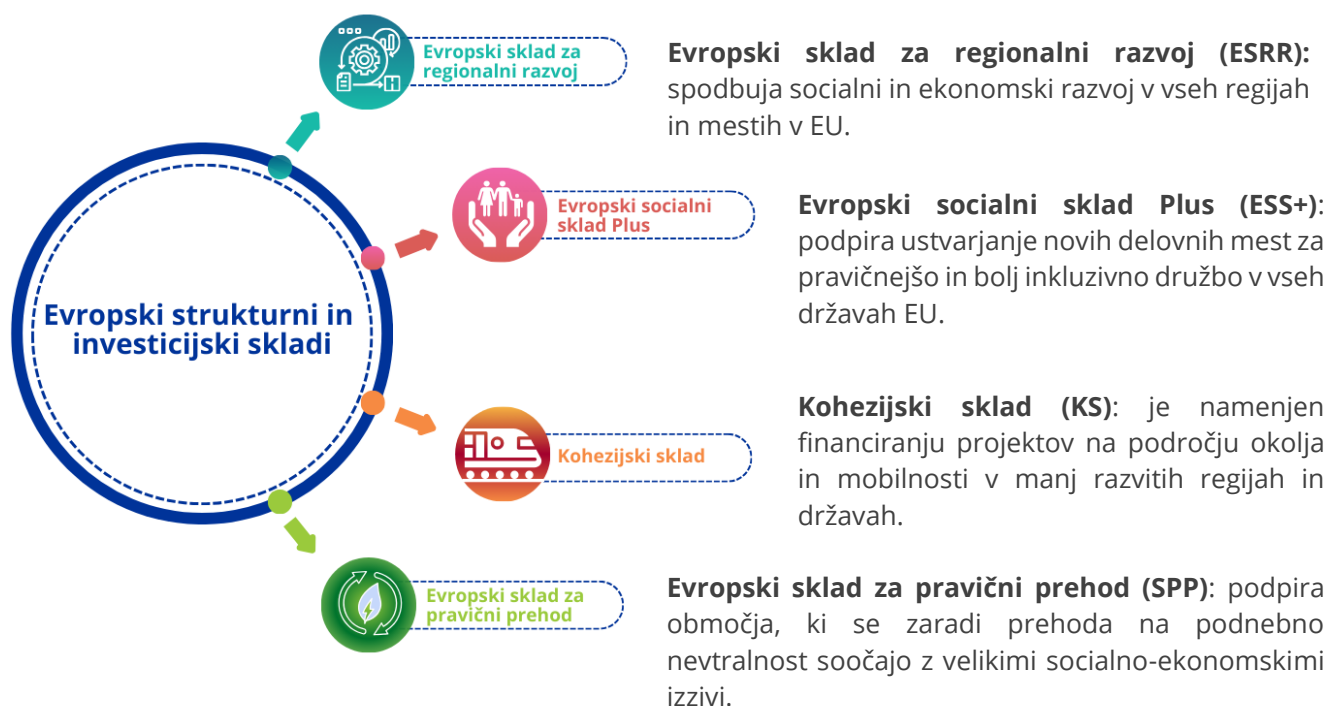
Kazalo

Evropska kohezijska politika	3
Zgodovina Evropske kohezijske politike	5
Programsko obdobje 2021-2027	7
Evropsko teritorialno sodelovanje - Interreg.....	8
Interreg A.....	9
Interreg B.....	9
Interreg C.....	10
Interreg D.....	11
Program Interreg A Italija-Slovenija	12
Zgodovina programa	12
Program danes.....	13
Programsko območje	13
Cilji.....	14
Finančna sredstva	15
Struktura Programa, organi in službe	15
Projekti.....	16
Kako deluje projekt Interreg?	19
Predložitev in ocenjevanje projektnih predlogov.....	20
Izvajanje projekta.....	20

Evropska kohezijska politika

Evropska kohezijska politika je glavna naložbena politika Evropske unije (EU). Gre za regionalno politiko, ki je namenjena vsem regijam in mestom v EU, s ciljem zmanjšanja razvojnih razlik in krepitve gospodarske, socialne in teritorialne kohezije. Kohezijska politika EU prispeva k pametnejši, trajnostni in vključujoči rasti EU. V ta namen podpira ustvarjanje delovnih mest, konkurenčnost podjetij, gospodarsko rast, trajnostni razvoj in izboljšanje kakovosti življenja državljanov.

Evropska kohezijska politika se izvaja preko t. i. Evropskih strukturnih in investicijskih skladov:

Višino sredstev, namenjenih posamezni državi članici, določi Evropska komisija. Njihovo upravljanje poteka v sodelovanju med Evropsko komisijo ter državami članicami, in sicer na nacionalni, regionalni in lokalni ravni.

Evropski proračun sredstva za kohezijsko politiko razporeja v sedemletna obdobja, kar omogoča načrtovanje in financiranje dolgoročnih projektov. Ta **sedemletna programska obdobja** imenujemo *večletni finančni okvir*. V posameznem programskem obdobju se sredstva dodelijo v skladu s cilji in prednostnimi nalogami Evropske unije. Trenutno poteka obdobje 2021–2027.

Evropska kohezijska politika ima dva cilja:

1. **Investicije za rast gospodarstva in dela** – s ciljem okrepitve trga dela in regionalnih gospodarstev;
2. **Evropsko teritorialno sodelovanje** – podpira kohezijo oz. enotni razvoj celotnega evropskega teritorija s čezmejnim, transnacionalnim in medregionalnim sodelovanjem.

Evropska kohezijska politika se pri zmanjševanju razvojnih neenakosti opira na tri načela:

- **Koncentracija**, ki se razvija v treh vidikih:
 - **Koncentracija sredstev**: manj razvite regije in države prejmejo več sredstev;
 - **Koncentracija napora**: finančna sredstva se vlagajo v pobude, ki so tesno povezane z evropskimi strateškimi cilji za bolj konkurenčno, zeleno, vključujočo in povezano Evropo;
 - **Koncentracija porabe**: na začetku vsakega sedemletnega programskega obdobja so vsakemu finančnemu programu dodeljena letna sredstva.
- **Programiranje**: kohezijska politika ne financira posameznih projektov ampak državne programe, ki so skladni s cilji in prednostmi EU.
- **Partnerstvo**: vsak program je sestavljen iz partnerstev na evropski, regionalni in lokalni ravni in partnerjev iz civilne družbe. To načelo se upošteva pri vseh fazah programiranja. Tak pristop omogoča zadovoljitev potreb in prioritet lokalnih skupnosti.

Zgodovina Evropske kohezijske politike

Evropska kohezijska politika, ki jo imenujemo tudi regionalna politika, izhaja iz **Rimske pogodbe iz leta 1957**, s katero je bila ustanovljena Evropska gospodarska skupnost. Ta je predvidevala »posebne posege« za spodbujanje »harmoničnega razvoja« območja skupnosti. Istega leta je bil ustanovljen tudi **Evropski socialni sklad (ESS)**, namenjen podpori pri zaposlovanju in zagotavljanju enakih možnosti na trgu dela.

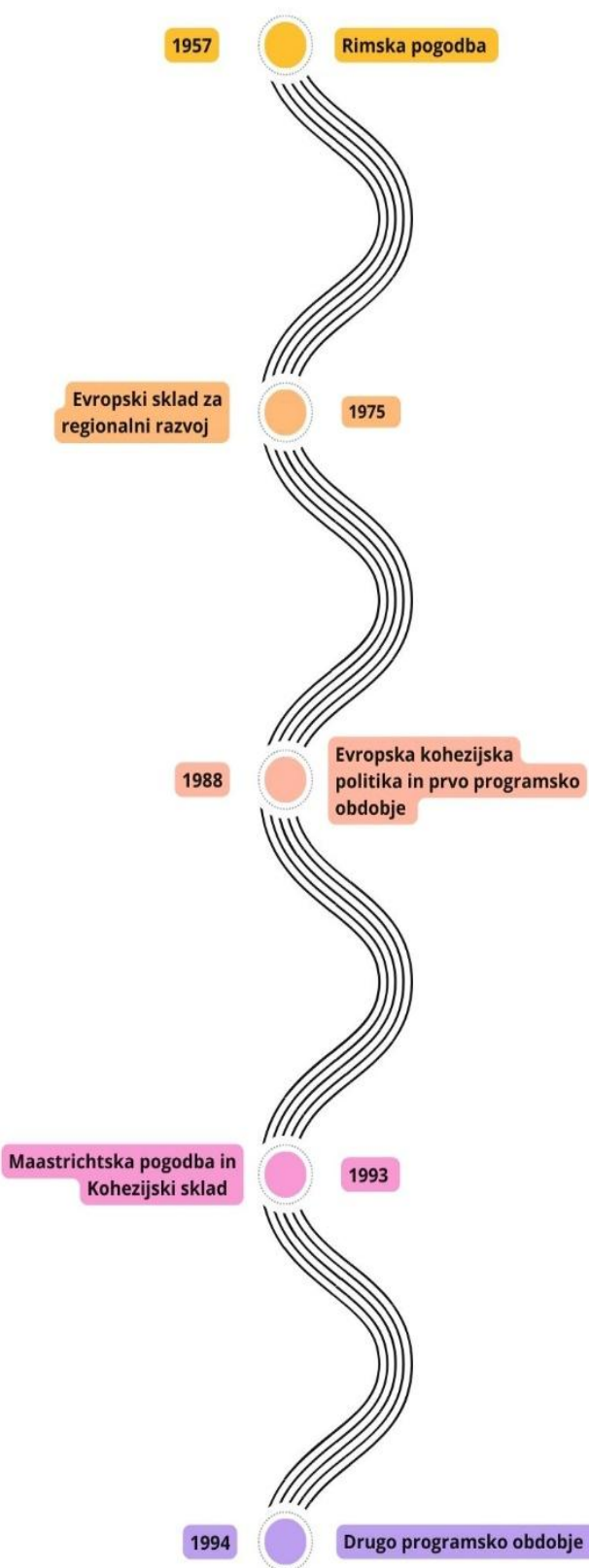
Leta **1975** je bil ustvarjen **Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR)** za financiranje projektov držav članic.

Leta **1988** sta bila zgoraj omenjena strukturna sklada (ESS in ESRR) vključena v **Evropsko kohezijsko politiko** in pričelo se je **prvo večletno načrtovanje**. Hkrati so bili uvedeni nekateri temeljni koncepti, ki so še danes bistveni pri izvajanju kohezijske politike:

- namenjanje pozornosti manj bogatim in razvitim regijam;
- večletno načrtovanje;
- strateške investicije;
- soudeležnost regionalnih in lokalnih partnerjev.

Z **Maastrichtsko pogodbo (Pogodba o Evropski uniji)**, ki je stopila v veljavo leta **1993**, se je rodila **Evropska unija** in je bil ustanovljen nov strukturni sklad, ki ga imenujemo Kohezijski sklad.

Med letoma **1994 in 1999** se je višina sredstev strukturnih skladov podvojila, tako da so ta sredstva znašala kar tretjino evropskega proračuna.

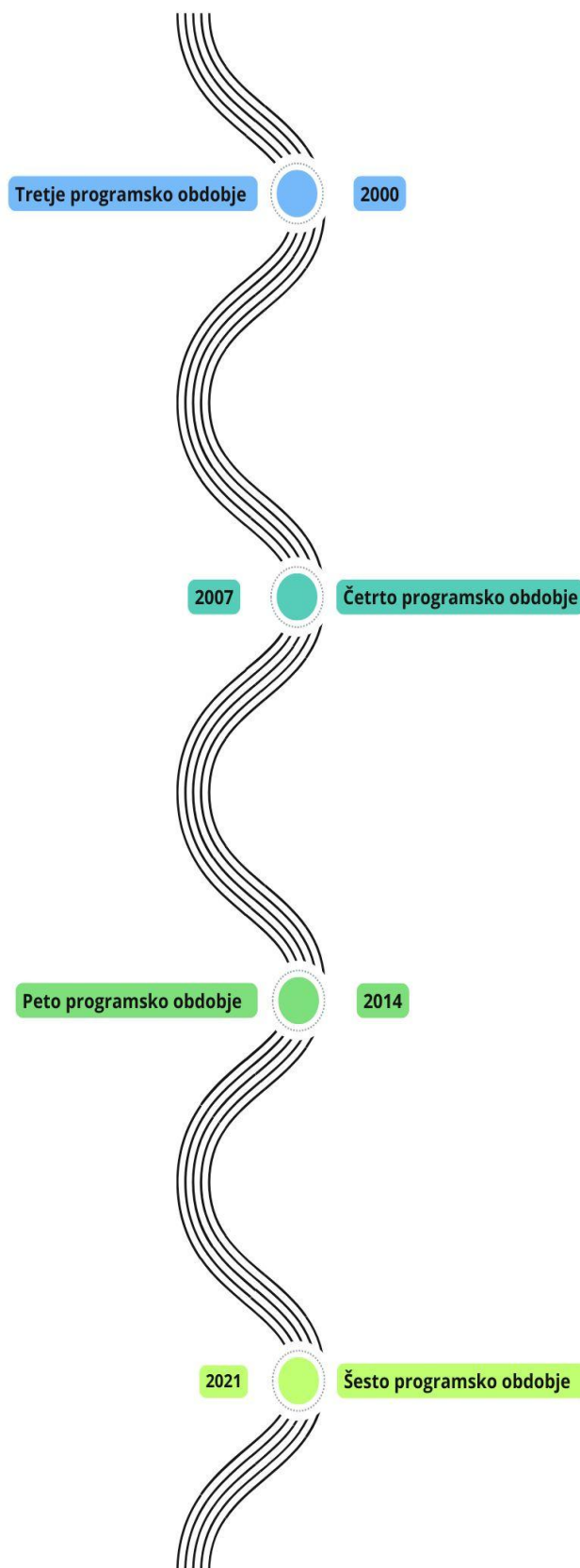
V programskem obdobju **2000-2006** je bila odobrena **Lizbonska strategija**, na osnovi katere je Evropska unija uvedla nove prioritete, in sicer gospodarsko rast, delo in inovacije. V tem programskem obdobju so bili financirani tudi skladi, namenjeni pristopnemu procesu držav kandidat. Tudi Program Interreg Italija-Slovenija je bil v tem programskem obdobju delno financiran iz omenjenih sredstev.

V programskem obdobju 2000-2006 je Evropska kohezijska politika uvedla teritorialni pristop, ki je zanjo značilen še danes. Ta temelji na pobudah lokalnih skupnosti, njihovih potreb in značilnosti območja, kateremu so ukrepi namenjeni. Pobude morajo biti seveda skladne s cilji EU.

V programskem obdobju **2007-2013** so bila pravila in struktura kohezijske politike poenostavljena, kar zagotavlja večjo preglednost. Podnebne spremembe ter spodbujanje inovacij sta postala osrednji področji naložb evropske kohezijske politike.

V programskem obdobju **2014-2020** so bile investicije usmerjene v doseganje ciljev strategije Evropa 2020, ki temelji na pametni, trajnostni in vključujoči rasti vseh držav članic. Strategija Evropa 2020 naj bi EU pomagala premostiti posledice gospodarske in finančne krize iz leta 2008 ter se hkrati spoprijeti z izzivi globalizacije.

Trenutno poteka šesto programsko obdobje, **2021-2027**.

Programsko obdobje 2021-2027

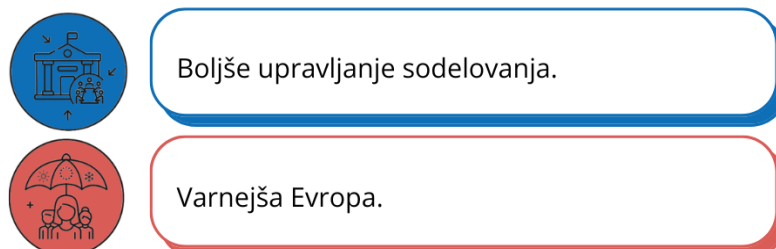
V tekočem programskem obdobju je EU za kohezijsko politiko predvidela **392 milijard EUR**.

V programskem obdobju 2021-2027 se kohezijska politika financira tako iz »klasičnega« večletnega finančnega okvira (glej zgoraj) kot tudi iz načrta za okrevanje po pandemiji COVID-19, imenovanega NextGenerationEU (NGEU).

Evropska kohezijska politika v programskem obdobju 2021-2027 temelji na **petih ciljih politike**:

Poleg omenjenih ciljev politike se programi Interreg usmerjajo še v dva **specifična cilja**:

Evropsko teritorialno sodelovanje - Interreg

Evropsko teritorialno sodelovanje, ki ga poznamo tudi kot **Interreg**, je glavni instrument Evropske unije za sodelovanje med regijami in državami znotraj EU. Od leta 1990 so programi Interreg del Evropske kohezijske politike in s financiranjem projektov zasledujejo cilj zmanjšanja neenakosti v razvoju, rasti in kakovosti življenja med evropskimi regijami.

Projekti Interreg so sofinancirani iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) in iz državnih skladov. V programskem obdobju 2021-2027 znašajo sredstva ESRR, ki so namenjena evropskemu teritorialnemu sodelovanju, skupaj 8 milijard EUR.

Vsak program Interreg vključuje najmanj dve državi, ki skupaj upravljata program ter sodelujeta pri doseganju zastavljenih ciljev evropske kohezijske politike.

Programi Interreg delujejo na podoben način: objavljajo razpise za projekte, prejete projektne predloge ocenijo in jih financirajo, če izpolnjujejo zahtevane pogoje. Vsak program lahko objavi več razpisov, dokler niso dodeljena vsa razpoložljiva finančna sredstva.

Projektne predloge skupaj pripravijo predlagatelji iz sodelujočih držav (združenja, nevladne organizacije, institucije itd.), ki se povežejo v partnerstvo za skupno izvajanje projektnih aktivnosti.

Obstajajo štiri vrste programov Interreg, ki se med seboj razlikujejo glede na območja in zastavljene cilje:

- čezmejno sodelovanje ali Interreg A;
- transnacionalno sodelovanje ali Interreg B;
- medregionalno sodelovanje ali Interreg C;
- sodelovanje v najbolj oddaljenih regijah ali Interreg D.

Interaktivna mapa programov Interreg: interreg.eu.

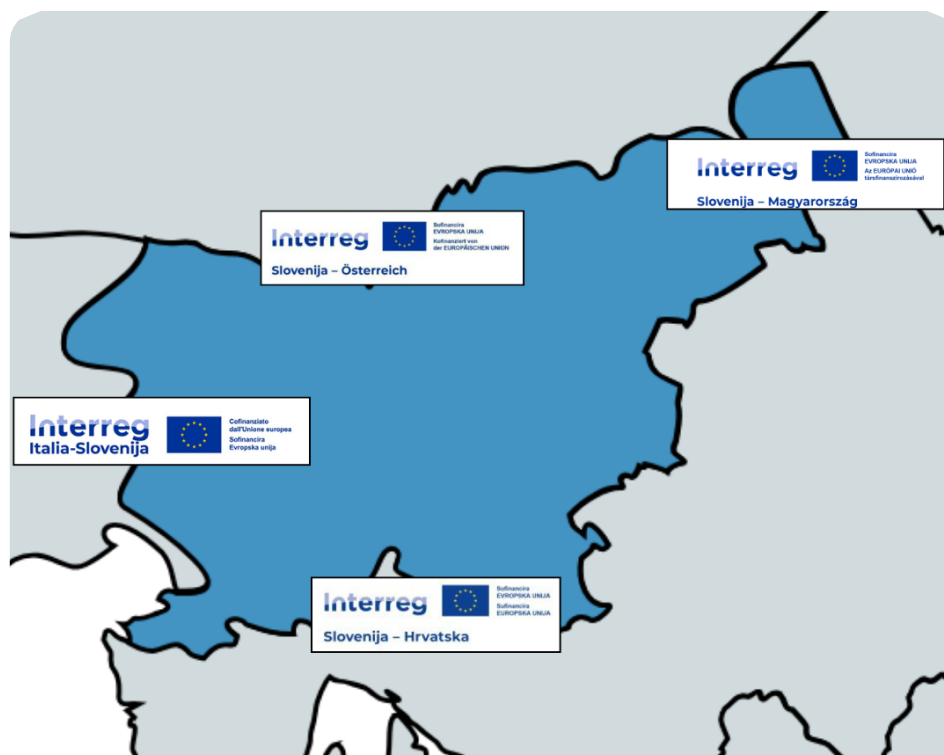

Interreg A

Čezmejno sodelovanje, znano kot Interreg A, spodbuja sodelovanje med regijami iz vsaj dveh sosednjih držav članic ter se osredotoča na obmejna območja. Cilj teh programov je spoprijemanje s skupnimi izzivi obmejnih regij, pospeševanje njihove rasti in krepitev sodelovanja za razvoj celotne Unije.

V programskem obdobju 2021-2027 je za čezmejno sodelovanje namenjenih 6,5 milijarde EUR, s katerim se financira 64 programov Interreg A po vsej Evropi. Od tega se 49 programov izvaja na notranjih mejah EU, 10 programov Interreg IPA povezuje države članice EU z državami v procesu pristopa medtem ko 5 programov Interreg NEXT krepi sodelovanje EU z državami zunaj Unije, kot sta na primer Ukrajina in Tunizija.

V programskem obdobju 2021-2027 Slovenija sodeluje v štirih čezmejnih programih: Slovenija-Avstrija, Slovenija-Madžarska, Slovenija-Hrvaška in Italija-Slovenija.

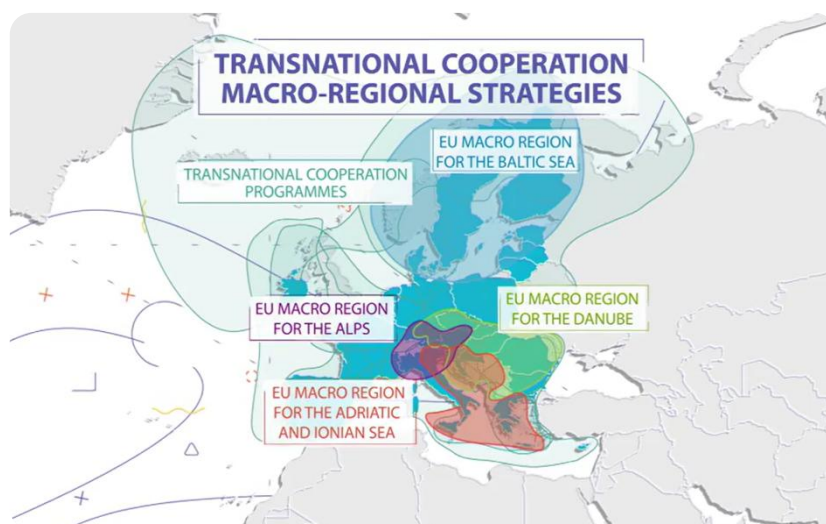

Interreg B

Transnacionalni programi, imenovani tudi Interreg B, spodbujajo sodelovanje na širših transnacionalnih območjih oziroma območjih morskih bazenov ter vključujejo več kot dve državi. V teh programih sodelujejo upravičenci na državni, regionalni in lokalni ravni, tako iz držav članic kot tudi iz tretjih držav.

V programskem obdobju 2021-2027 se izvaja 14 programov Interreg B, za katere je namenjenih skoraj 1,5 milijarde EUR.

Primer programov Interreg B so programi: Interreg Območje Alp/Alpine Space (Avstrija, Francija, Nemčija, Italija, Lihtenštajn, Slovenija in Švica), Interreg Srednja Evropa/Central Europe (Avstrija, Hrvaška, Češka, Nemčija, Madžarska, Italija, Poljska, Slovaška in Slovenija), Interreg Baltic Sea in drugi.

Transnacionalni programi spodbujajo strateško sodelovanje v Evropi in izven nje. Nekateri programi Interreg B vključujejo države kandidatke ali potencialne države kandidatke na primer Interreg IPA Adrion, Interreg Podonavje/Danube Region in Interreg Evro-Mediterran/Euro-Med. Programi Interreg NEXT pa so namenjeni sodelovanju s tretjimi državami na zunanjih mejah EU, na primer Interreg NEXT MED v Sredozemlju in Interreg NEXT Black Sea Basin na območju Črnega morja.

Interreg C

Programi medregionalnega sodelovanja, imenovani tudi Interreg C, so namenjeni celotni Evropski uniji in sosednjim državam. Njihov cilj je spodbujanje razvoja skupnih dobrih praks ter olajšanje izmenjave izkušenj med regijami, ki ne mejijo neposredno druga na drugo.

V programskem obdobju 2021-2027 se izvajajo štirje programi Interreg C, in sicer Interreg Europe, Interact, URBACT in ESPON. Njihov skupni cilj je izboljšanje regionalnih politik na različnih področjih, pri čemer imajo v tem programskem obdobju na voljo sredstva v višini 550 milijonov EUR.

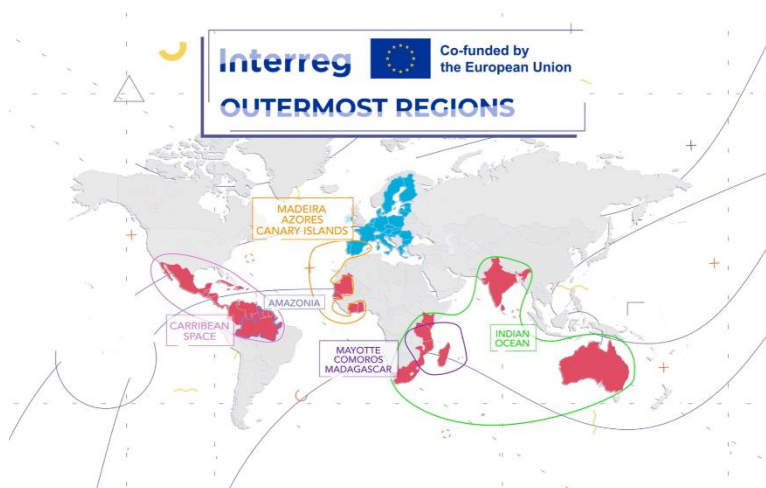
Program Interreg Europe podpira izmenjavo dobrih praks in oblikovanje politik, ki se izvajajo v evropskih regijah. V Programu sodeluje 36 držav: 27 držav članic EU ter Albanija, Bosna in Hercegovina, Moldavija, Črna Gora, Severna Makedonija, Norveška, Srbija, Švica in Ukrajina.

Program Interact po vsej Evropi nudi podporo organizacijam, ki so odgovorne za upravljanje programov teritorialnega sodelovanja. Pripravlja dogodke in delavnice, publikacije ter orodja, namenjena izboljšanju upravljanja programov in procesa sodelovanja.

Interreg D

Programi Interreg D spodbujajo sodelovanje najbolj oddaljenih regij z njihovimi sosednjimi državami in regijami na enostaven in učinkovit način.

V programskem obdobju 2021-2027 je za programe Interreg D na voljo več kot 280 milijonov EUR. Izvaja se pet programov: Interreg Indijski ocean, Interreg Karibi, Interreg Amazonija, Interreg Mozambiški preliv in Interreg Madeira-Azori-Kanarski otoki.

Vir: spletna stran DG REGIO ([povezava](#))

Program Interreg A Italija-Slovenija

Zgodovina programa

Prvi Program Interreg Italija-Slovenija se je izvajal v programskem obdobju 1994-1999.

V programskem obdobju 2000-2006 je vlogo Organa upravljanja Programa prevzela Avtonomna dežela Furlanija - Julijska krajina. Program Interreg III-A Italija-Slovenija 2000-2006 je razpolagal s sredstvi v višini več kot 101 milijon EUR. Do vstopa Slovenije v Evropsko unijo je

bil Program Interreg Italija-Slovenija financiran iz sklada ESRR za italijanski del in iz sklada PHARE-CBC za slovenski del. Sklad PHARE-CBC je bil ustanovljen z namenom izboljšanja povezovanja obmejnih regij v državah, ki so pristopale k EU. Program je financiral skupno 475 projektov, ki so na čezmejnem območju povezali več kot 1.000 upravičencev. Območje programa je na italijanski strani vključevalo pokrajine Videm, Trst in Gorica v Deželi Furlaniji - Julijski krajini ter pokrajino Benetke v Deželi Veneto, na slovenski strani pa Goriško in Obalno-kraško regijo ter Občino Kranjska Gora.

Proračun Programa Interreg IV-A Italija-Slovenija 2007-2013 je znašal 136 milijonov EUR. Financiranih je bilo 87 projektov, v katerih je sodelovalo 942 upravičencev. Programsko območje je na slovenski strani zajemalo Gorenjsko, Goriško, Obalno-kraško, Osrednjeslovensko in Notranjo-kraško regijo, na italijanski strani pa celotno Deželo Furlanijo - Julijsko krajino ter pokrajine Benetke, Padova, Rovigo in Treviso v Deželi Veneto in pokrajine Ferrara in Ravenna v Deželi Emiliji-Romanji.

[Program Interreg V-A Italia-Slovenija 2014-2020](#) je razpolagal s finančnimi sredstvi v višini 91.682.299,00 EUR. Financiranih je bilo 51 projektov, v katere je bilo vključenih več kot 260 upravičencev. Programsko območje je na italijanski strani zajemalo Deželo Furlanijo - Julijsko krajino in pokrajino Benetke, na slovenski strani pa Primorsko-notranjsko, Osrednjeslovensko, Gorenjsko, Obalno-kraško in Goriško regijo.

Program danes

Trenutno poteka [Program Interreg VI-A Italia-Slovenija 2021-2027](#). Program financira projekte čezmejnega sodelovanja, katerih splošni cilj je: »Boljše čezmejno sodelovanje za izboljšanje kakovosti življenja prebivalstva in varovanje ter promocijo kulturne in naravne dediščine, usmerjenih v podnebno nevtralnost na programskem območju za trajnostno, inovativno in vključujočo rast«.

Programsko območje

Program Interreg VI-A Italia-Slovenija se izvaja na območju, ki zajema 19.841 km² in na njem živi približno 3 milijone prebivalcev. Območje obsega:

- celotno deželo Furlanijo - Julijsko krajino in pokrajino Benetke v deželi Veneto na italijanski strani ter
- Primorsko-notranjsko, Osrednjeslovensko, Gorenjsko, Obalno-kraško in Goriško regijo na slovenski strani.

Cilji

Splošni cilj Programa Interreg VI-A Italija-Slovenija 2021-2027 se razvija prek štirih ciljev politike:

Natančneje, so cilji politike (CP) in specifični cilji (SC):

CP1 - Konkurenčnejša in pametnejša Evropa s spodbujanjem inovativne in pametne gospodarske preobrazbe ter regionalne poveztljivosti na področju IKT

SC 1 – raziskovanje in inovacije ter napredne tehnologije

CP2 - Bolj zelena, nizkoogljična Evropa, ki prehaja na gospodarstvo z ničelno stopnjo neto emisij ogljika in je odporna, s spodbujanjem čistega in pravičnega energetskega prehoda, zelenih in modrih naložb, krožnega gospodarstva, blaženja podnebnih sprememb in prilagajanja nanje, preprečevanja in obvladovanja tveganj ter trajnostne mestne mobilnosti

SC 4 – podnebne spremembe, preprečevanje tveganja nesreč, ekosistemski pristopi

SC 6 - krožno gospodarstvo gospodarno z viri

SC 7 - varstvo in ohranjanje narave, biotska raznovrstnost, zelene infrastrukture in zmanjšanje vseh oblik onesnaževanja

CP4 – Bolj socialna in vključujoča Evropa z izvajanjem evropskega stebra socialnih pravic

SC 6 - kultura in trajnostni turizem, socialna vključenost in inovacije

SCI 1 (specifični cilj Interreg) - Boljše upravljanje sodelovanja

SCI 1.(b) - učinkovita javna uprava, pravno in upravno sodelovanje, sodelovanje med državljanji, akterji civilne družbe in institucijami z namenom, da se odpravijo pravne in druge ovire v obmejnih regijah

Za več informacij o ciljih Programa Interreg Italija-Slovenija 2021-2027, obiščite spletno stran, [povezava](#).

Finančna sredstva

Za sedanje programsko obdobje je bilo programu Interreg Italija-Slovenija dodeljenih 88.623.329,00 EUR, od tega 80 % sredstev ESRR in 20 % nacionalnega sofinanciranja.

	ESRR	Nacionalno sofinanciranje	Skupno
Program	70.898.662,00 €	17.724.667,00 €	88.623.329,00 €

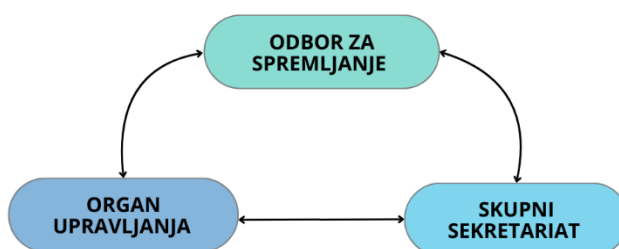
Nacionalno sofinanciranje za državi, ki sta del Programa, je zagotovljeno na različne načine. Za italijanske upravičence je 20-odstotno sofinanciranje zagotovljeno z državnimi finančnimi sredstvi, medtem ko slovenski upravičenci morajo 20-odstotno sofinanciranje zagotoviti sami.

Vsi projekti Interreg so financirani po obračunu nastalih stroškov. To pomeni, da mora vsak projekt vnaprej razpolagati z lastnimi sredstvi, stroški pa se povrnejo po zaključku projektnih dejavnosti in predložitvi zahtevka za izplačilo.

Struktura Programa, organi in službe

Kot vsi programi Interreg ima tudi Program Italija-Slovenija več organov in služb, ki upravljajo, izvajajo, spremljajo in ocenjujejo Program. Vsak organ ima svojo vlogo in prispeva k uresničevanju zastavljenih ciljev.

V nadaljevanju so predstavljeni glavni organi in službe Programa.

Organ upravljanja

Organ upravljanja je odgovoren za izvajanje Programa na celotnem programskem območju ter za doseganje programskih ciljev skladno z Uredbami EU. Od leta 2000 to vlogo v okviru Programa Interreg Italija-Slovenija opravlja Dežela Furlanija - Julijska krajina (Centralna direkcija za finance), ki ima svoje urade v Trstu, Vidmu in Gorici.

Odbor za Spremljanje

Odbor za Spremljanje je glavni organ odločanja in nadzora Programa. Predseduje mu Organ upravljanja, ki vodi seje odbora, vendar nima glasovalne pravice. Odbor je kolegijski organ, ki združuje nacionalne in regionalne predstavnike obeh držav. Kot opazovalci v njem sodelujejo tudi predstavniki civilne družbe (socialni in gospodarski partnerji, narodne manjšine, nevladne organizacije), vendar nimajo glasovalne pravice.

Skupni sekretariat

Skupni sekretariat deluje v sklopu Organa upravljanja ter mu skupaj z Odborom za Spremljanje pomaga pri izvajanju njunih nalog. Javnosti zagotavlja informacije o možnostih financiranja v okviru Programa, upravičencem in projektnim partnerjem pa nudi strokovno podporo pri izvajanju projektov. Sedež sekretariata je v Trstu.

Drugi organi in službe

Poleg zgoraj omenjenih služb in organov k uspešnemu delovanju Programa prispevajo še:

- Revizijski organ (Avtonomna dežela Furlanija - Julijska krajina – Predsedstvo dežele – Generalna direkcija – Revizijska služba, Trst);
- Skupina predstavnikov revizorjev za slovensko stran (Republika Slovenija – Ministrstvo za finance Republike Slovenije – Urad RS za nadzor proračuna, Ljubljana);
- Državni organi za kontrolo (v Trstu in v Ljubljani);
- Organ za potrjevanje (Avtonomna dežela Furlanija - Julijska krajina)
- Organ, kateremu Komisija posreduje plačila (Ministrstvo za gospodarstvo in finance, Rim)

Skupni sekretariat podpirata še nacionalna kontaktna točka Slovenije (NKT) – Regionalna pisarna Štanjel ter deželna podporna struktura Dežele Veneto (Direktorat za skupno programiranje – Organizacijska enota za teritorialno sodelovanje in evropske makrostrategije, Benetke).

Projekti

Interreg VI-A Italija-Slovenija 2021-2027 financira štiri vrste projektov:

1. operacije strateškega pomena;
2. kapitalizacijske projekte;
3. standardne projekte;
4. projekte manjšega obsega.

Vsak projekt se sooča z izzivi, povezanimi z enim od štirih ciljev politike Programa. Program Interreg VI-A Italija-Slovenija 2021-2027 trenutno sofinancira 143 projektov, od katerih so 3 projekti strateškega pomena, 25 kapitalizacijskih projektov, 46 standardnih projektov in 69 manjšega obsega, financiranih prek Sklada za male projekte SPF GO!2025, ki ga upravlja EZTS GO.

Vsi financirani projekti so objavljeni na spletni strani Programa ([povezava](#)) s povzetkom o ciljih, vsebinah, partnerstvu in finančnih sredstev.

Operacije strateškega pomena / Strateški projekti

Operacije strateškega pomena bistveno prispevajo k doseganju ciljev Programa, zanje pa veljajo posebna pravila za nadzor in komunikacijo.

Definicija »pomembnega prispevka« je predpisana v uredbah Evropske komisije za vse programe, a se njena razlaga razlikuje od programa do programa ob upoštevanju specifičnih izzivov, razvojnih potreb ter nacionalnih ali regionalnih načrtov in ukrepov, ki jih je treba izvajati na programskem območju. Strateški projekti zaradi tega prejmejo višja finančna sredstva in uživajo večjo prepoznavnost na lokalni in evropski ravni.

Program Interreg Italija-Slovenija financira [tri strateške projekte](#): ADRIONCYCLETOUT, katerega cilj je razvoj kolesarske poti vzdolž jadranske obale, povezovanje z zaledjem in oblikovanje transnacionalnega turističnega produkta na Jadransko-jonski kolesarski poti; POSEIDONE, ki se osredotoča na varstvo biotske raznovrstnosti, razvoj zelenih in modrih infrastruktur ter podporo počasnemu in trajnostnemu turizmu; in KRAS-CARSO II, katerega cilj je razvoj počasnega in trajnostnega turizma na Krasu. Vsi trije strateški projekti sodelujejo tudi pri ustvarjanju inovativnega in čezmejnega turističnega proizvoda z imenom *#movingITA-SLOWly*.

Kapitalizacijski projekti

Kapitalizacijski projekti so operacije, ki nadgrajujejo že obstoječa sodelovanja. V okviru teh projektov se izvajajo pilotni ukrepi, s katerimi se rešitve oz. dosežki projektov iz prejšnjega programskega obdobja prenesejo na celotno programsko območje. Cilji kapitalizacijskih projektov so:

- nadaljnje spremljanje in izboljšanje obstoječih rezultatov;
- prenos in ponovna uporaba učinkov projektov;
- večja vidljivost dosežkov že zaključenih projektov.

Program Interreg Italija-Slovenija trenutno sofinancira 25 [kapitalizacijskih projektov](#) na različnih področjih.

Standardni projekti

Standardni projekti temeljijo na pristopu od spodaj navzgor (t.i. *bottom-up approach*), kar pomeni, da izhajajo iz pobud lokalnih skupnosti za reševanje specifičnih potreb čezmejnega območja. Namen teh projektov je uresničevanje Ciljev politik Programa.

Program Interreg Italija-Slovenija sofinancira 46 [standardnih projektov](#).

Projekti manjšega obsega/mali projekti

Projekti manjšega obsega so projekti z omejenimi finančnimi sredstvi, ki prav tako prispevajo k doseganju ciljev Programa. Ti projekti odpravljajo čezmejne ovire in krepijo zaupanje med državljanji in institucijami, predvsem z ozaveščanjem, spodbujanjem medsebojnega razumevanja in mreženja.

Program Interreg VI-A Italia-Slovenija 2021-2027 finanzia 69 projektov manjšega obsega preko [Sklada za male projekte](#) (Small Project Fund – SPF), ki ga upravlja Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje (EZTS-GO), čezmejni organ s sedežem v Gorici. EZTS-GO skrbi za organizacijo pobud v okviru Evropske prestolnice kulture 2025 Nova Gorica - Gorizia. Cilj malih projektov je »*krepitev vloge kulture in trajnostnega turizma v gospodarskem razvoju, socialna vključenost in socialne inovacije*«.

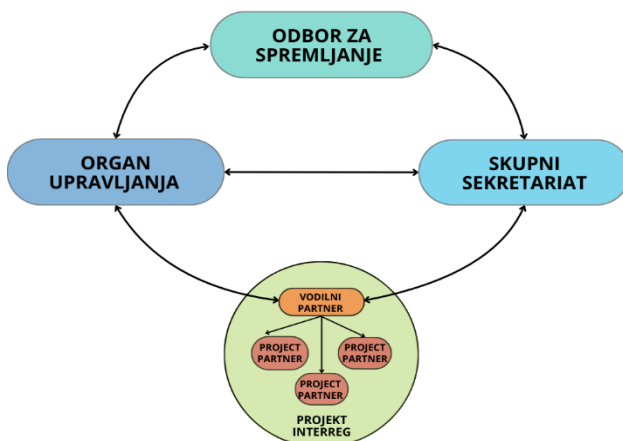
Kako deluje projekt Interreg?

Vsak program Interreg redno objavlja razpise za zbiranje projektnih predlogov, ki prispevajo k uresničevanju ciljev Programa. Program ocenjuje prejete projektne predloge in jih, če izpolnjujejo vse pogoje razpisa, sofinancira.

Najpomembnejša lastnost vsakega projekta je njegov čezmejni vpliv na programsko območje. Zato mora

partnersko sodelovanje v projektu vključevati akterje iz vseh držav, ki so del Programa, vključno z lokalnimi, regionalnimi in nacionalnimi oblastmi, javnimi ustanovami in agencijami, akademskimi in izobraževalnimi ustanovami, univerzami, raziskovalnimi centri, organizacijami za usposabljanje, zasebnimi podjetji in MSP, organizacijami za podporo podjetjem, turističnimi

organizacijami ter organizacijami civilne družbe in z nevladnimi organizacijami. Takšno široko partnerstvo omogoča učinkovitejše uresničevanje evropske politike.

Razlikujemo tri vrste partnerjev na podlagi njihove vloge in nalog v projektu.

Vodilni partner

Vodilni partner ima pri projektu ključno vlogo. Odgovoren je za oddajo projektnega predloga in zastopa celotno partnerstvo v odnosih z Organom upravljanja. Podpiše pogodbo o dotaciji sofinanciranja ter prejme finančna sredstva za izvajanje projekta, ki jih nato razdeli med partnerje glede na aktivnosti, ki jih je vsak izvedel.

Projektni partner

Projektni partner sodeluje pri projektu, je odgovoren za izvedbo svojih projektnih aktivnosti in pri tem prejme finančna sredstva, sorazmerna z njegovim sodelovanjem v projektu.

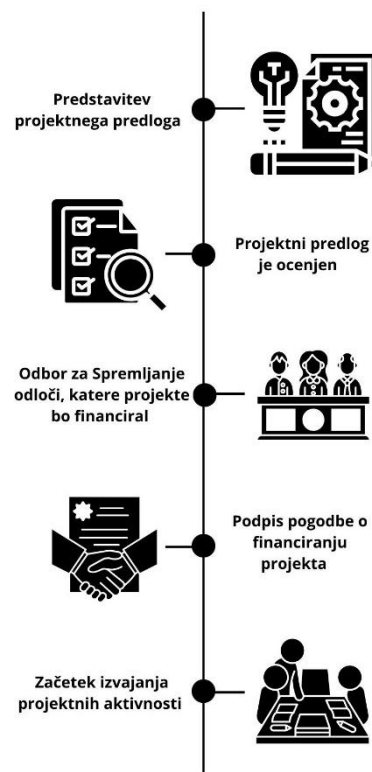
Pridruženi partner

Pridruženi partnerji so vključeni v projektu v manjši meri. Sodelujejo pri izvajanju določenih aktivnosti, vendar ne prejmejo finančnih sredstev. Lahko se poslužujejo rezultatov projekta in jih uporabljajo v okviru svojih pristojnosti.

Predložitev in ocenjevanje projektnih predlogov

Partnerstvo, ki ga sestavljajo vodilni partner, projektni partnerji in morebitni pridruženi partnerji, pripravi projektni predlog in ga prijavi na razpis. Vsak projektni predlog je ocenjen po kriterijih, ki jih določa Program. Na podlagi ocen se sestavijo prednostni sezname projektnih predlogov, Odbor za spremljanje pa odloči, koliko projektov bo financiranih glede na razpoložljiva sredstva.

Ko je projekt odobren, vodilni partner in Organ upravljanja podpišeta pogodbo o dotaciji sofinanciranja. Od tega trenutka dalje lahko partnerji začnejo izvajati projekt in vse načrtovane aktivnosti.

Izvajanje projekta

Kot pri drugih oblikah javnega financiranja morajo partnerji predhodno razpolagati z lastnimi sredstvi za financiranje projektnih aktivnosti. Program namreč izplačuje sredstva iz razpisa dvakrat letno, ko vodilni partner na podlagi odobrenih poročil posameznih partnerjev poroča o izvedenih aktivnostih in nastalih stroških. Vodilni partner prejme povračilo za vse do takrat nastale upravičene izdatke. Prejeta sredstva razdeli med projektne partnerje glede na dejanske izdatke, nastale pri izvajanju njihovih aktivnosti.

Po zaključku vseh projektnih aktivnosti mora vodilni partner predložiti končno poročilo, v katerem so opisane vse izvedene aktivnosti in doseženi rezultati. Poročilo preveri Skupni sekretariat, šele nato se izplača zadnji del finančnih sredstev s čimer se projekt uradno zaključi.

Številni projekti se tudi po zaključku financiranja nadaljujejo, partnerji pa med seboj še naprej sodelujejo, kar prispeva k trajnemu vplivu na čezmejno območje.